

دومین همایش ملی افق های نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری عمران، گردشگری و محیط زیست شهری و روستایی

۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۴

نگاهی به معماری سنتی در راستای توسعه پایدار نمونه موردی: مسجد جامع

اصفهان

وحید قربانی (دانشجوی کارشناس ارشد معماری) علی مرادی (کاردانی معماری دانشگاه اسدآباد)

وحید گوهری (کاردانی معماری دانشگاه اسدآباد) ایوب عبادی (کاردانی معماری دانشگاه اسدآباد)

دومین همایش ملی افق های نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری عمران گردشگری و محیط زیست شهری و روستایی

۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۴

مقدمه:

نام شهر اصفهان از اوایل دوران اسلامی معمول گشته است و قبل از اسلام شهری به این نام وجود نداشته است. تاریخ گسترش شهر بطور خلاصه متعاقبا معرفی خواهد شد. استان اصفهان در مرکز فلات ایران واقع شده است و به علت گستردگی آن دارای بخشهای متعدد جلگه ای و کوهستانی میباشد. در مغرب و جنوب غربی استان اصفهان رشته کوههای زاگرس قرار گرفته است ولی شهر اصفهان در جلگه سر سبز زاینده رود واقع شده است. این رودخانه که از داخل شهر اصفهان عبور میکند مهمترین رودخانه مرکزی فلات ایران است. سرچشمه آن از زردکوه بختیاری بوده و جریان آن از غرب به شرق است و پس از طی چهارصد کیلومتر در مسیر پر پیچ و خم به باتلاق گاوخونی منتهی میشود. در جنوب شهر اصفهان چهارده توده کوهستانی وجود دارد که نزدیک ترین آنها به شهر کوه صفه نام دارد. ارتفاع آن در حدود ۲۲۵۰ متر است. اراضی شهر اصفهان از خاک رس تشکیل شده است که لایه ای سخت و غیرقابل نفوذ است.

شالوده های بناها و ساختمانهای معمولی بر روی قشر رس بنا شده است. از همین خاک رس در گذشته آجرهای خام و پخته جهت بنای ساختمانها خصوصا منازل تهیه مینمودند که قدمت بعضی از این بناها به چندین قرن می رسد. آب و هوای اصفهان معتدل و فصول چهارگانه آن منظم است. میزان بارندگی قلیل بوده و به ندرت از ۱۲۰ میلیمتر در سال تجاوز مینماید. آسمان اصفهان اکثرا صاف و آفتابی است و در اکثر ماهها نسیم ملایمی در آن میوزد. حداکثر درجه حرارت ۴۲ درجه سانتیگراد در ماههای تابستان است و حداقل آن تا ده درجه زیر صفر در زمستان نزول می کند. در گذشته برای آبیاری مزارع و باغهای داخل شهر نهرهایی از رندخانه به نام (مادی) منشعب میگردد و در داخل شهر جریان داشت ولی فعلا تنها تعداد قلیلی از آنها باقیمانده است چون اکثر مزارع و باغها به محله ها و ساختمانهای مسکونی تبدیل شده است.

واژگان کلیدی : مسجد جامع اصفهان و ایوان و شبستان و معماری اسلامی و گنبد.

پیشینه تحقیق :

در مورد مسجد جامع همان گونه که ذکر شد تحقیقات وسیع و دامنه داری صورت گرفته است. متخصصان زیادی در رشته های معماری، مرمت و باستان شناسی در این مسجد فعالیت های تحقیقاتی و عملی انجام